

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 13. 6. 1996

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.1996

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

160

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. mája 1996,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 27/1984 Zb. a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. 27/1984 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 až 3a vrátane nadpisov znejú:

„§ 1

Úvodné ustanovenia

(1) Tento zákon upravuje výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy (§ 3) a orgánov štátneho odborného dozoru (§ 3c) vo veciach pozemných komunikácií.

(2) Pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na

- a) diaľnice,
- b) cesty,
- c) miestne komunikácie,
- d) účelové komunikácie.

(3) Pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a jej súčasti. Cestné teleso je ohraničené vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov, zárubných a obkladových múrov, päťou oporných múrov a pri miestnych komunikáciách pol metra za zvýšenými obrubami chodníkov alebo zelených pásov.

(4) Súčasťou diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú všetky zariadenia, stavby, objekty a diela, ktoré sú potrebné pre úplnosť, na zabezpečenie a ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a na zaistenie bezpečnej, rýchlej, plynulej a hospodárnej premávky na nich.

§ 2**Plánovanie, príprava a výstavba pozemných komunikácií**

(1) Pozemné komunikácie sa budujú, rekonštruujú, spravujú a udržiavajú v súlade so zásadami štátnej dopravnej a cestnej politiky, s koncepciou rozvoja dopravy a vzhľadom na ochranu životného prostredia.

(2) Plány rozvoja diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú podkladmi na prípravu investičnej výstavby a na vypracovanie územno-plánovacej dokumentácie.

(3) Plán rozvoja diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu zabezpečuje Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Plánovanie, prípravu a výstavbu ciest vo vlastníctve obcí a miestnych komunikácií zabezpečujú obce; pri účelových komunikáciách ich zabezpečujú vlastníci a iné oprávnené osoby. Prípravu a výstavbu prejazdnych úsekov diaľnic a ciest v colnom priestore pohraničnej colnice (ďalej len „colný priestor“) zabezpečujú colné orgány v rámci svojej pôsobnosti v súčinnosti s ministerstvom. Na schvaľovanie podľa tohto odseku sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.)

§ 3**Orgány štátnej správy pre pozemné komunikácie**

(1) Orgánmi štátnej správy pre pozemné komunikácie (ďalej len „cestný správny orgán“) sú

- a) ministerstvo,
- b) okresné úrady,
- c) obvodné úrady.

(2) Miestnu štátnu správu pre pozemné komunikácie vykonávajú aj obce.

(3) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky pre pozemné komunikácie najmä

- a) určuje hlavné smery cestnej politiky a rozvoja cestného hospodárstva vrátane jeho organizačnej štruktúry a riadenia,
- b) schvaľuje plán rozvoja diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu,
- c) zabezpečuje stavebno-technické vybavenie diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu podľa potrieb cestnej dopravy a obrany štátu,
- d) rozhoduje o zaradení pozemných komunikácií do cestnej siete a o ich vyradení z nej, o pretriedení ciest a prestaničení cestnej siete, ako aj o zmene dopravného charakteru ciest vyradených z cestnej siete; ak zmena dopravného charakteru má za následok aj zmenu vlastníckych práv, upraví sa vlastnícke práva (§ 3d),
- e) určuje triedy a dopravný charakter jednotlivých cestných ťahov,
- f) zabezpečuje ústrednú technickú evidenciu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií,
- g) vykonáva štátnu správu vo veciach diaľnic.

(4) Okresné úrady najmä

- a) povoľujú zvláštne užívanie diaľnic a ciest na prepravu nadmerne ťažkých alebo rozmerných predmetov a vozidiel alebo na prepravu, ktorej vozidlá prekračujú hmotnosť pripadajúcu na jednu nápravu nad mieru povolenú osobitným predpisom^{1a)} (ďalej len „nadmerná a nadrozmerná preprava“), ak prepravná trasa presahuje územie jedného obvodu. Ak prepravná trasa presahuje územie okresu, povoľuje ju okresný úrad, na ktorého území sa

preprava začína, po dohode s dopravným inšpektorátom,^{1b)})

- b) dodatočne vyberajú rozhodnutím zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu,^{1c)} ak sa nadmerná a nadrozmerná preprava vykonala na diaľnici alebo na ceste bez povolenia (§ 8 ods. 5). Rozhodnutie vydá ten okresný úrad, na ktorého území sa nepovolená preprava zistila,
- c) povoľujú po dohode s dopravným inšpektorátom^{1b)} uzávierky, obchádzky a odklony na cestách I. a II. triedy,
- d) rozhodujú o pripojení ciest, miestnych komunikácií a účelových komunikácií na cesty I. a II. triedy, o úpravách alebo o zrušení týchto pripojení, ako aj o zriadení alebo o zrušení zjazdov z ciest I. a II. triedy na susedné nehnuteľnosti.

(5) Obvodné úrady vykonávajú štátnu správu vo veciach ciest vo všetkých prípadoch, ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Obce sú cestnými správnymi orgánmi pre miestne komunikácie a účelové komunikácie, ak tento zákon neustanovuje inak. Obce vykonávajú miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií.

(7) Na činnosti podľa odseku 3 písm. a), b) a e) sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁾

§ 3a

Špeciálne stavebné úrady

(1) Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu²⁾ pre diaľnice vykonáva ministerstvo.

(2) Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu²⁾ pre cesty vykonávajú okresné úrady.

(3) Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu²⁾ pre miestne komunikácie a účelové komunikácie vykonávajú obvodné úrady.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom ¹⁾, ^{1a)}, ^{1b)}, ^{1c)} a ²⁾ znejú:

„1) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

1a) § 11 a 13 vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 41/1984 Zb. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách.

1b) § 1 až 4 vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách.

1c) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch.

2) § 120 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).“.

2. V § 3b ods. 2 sa nad slovo „konaní“ vkladá odkaz ¹⁾.

3. V § 3c ods. 1 znie:

„(1) Štátny odborný dozor nad pozemnými komunikáciami vykonávajú

a) nad diaľnicami ministerstvo,

b) nad cestami I. a II. triedy okresné úrady,

c) nad cestami III. triedy, miestnymi komunikáciami a účelovými komunikáciami obvodné úrady.“.

4. V § 3c ods. 3 sa slová „organizáciu, prípadne podľa povahy veci priamo zamestnanca zodpovedného“ nahrádzajú slovami „právnickú osobu alebo fyzickú osobu zodpovednú“.

5. V § 3c ods. 5 znie:

„(5) Zamestnanci poverení výkonom štátneho odborného dozoru sú povinní viesť užívateľov k ochrane pozemných komunikácií a k zachovávaniu poriadku na nich. Sú oprávnení zisťovať

totožnosť osôb, ktorých konanie ohrozuje pozemnú komunikáciu alebo prevádzku na nej. Pri výkone štátneho odborného dozoru sú povinní preukázať sa kontrolným odznakom a preukazom.“.

6. V § 3c ods. 6 sa slová „ústredným orgánom štátnej správy vo veciach dopravy republík“ nahrádzajú slovom „ministerstvu“.
7. § 3d vrátane nadpisu znie:

„§ 3d

Vlastníctvo a správa pozemných komunikácií

(1) Diaľnice a cesty vrátane ich prejazdnych úsekov cez colné priestory a obce sú vo vlastníctve štátu, ak osobitný predpis^{2a)} neustanovuje inak.

(2) Miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí.

(3) Účelové komunikácie sú vo vlastníctve štátu^{2b)} alebo iných právnických osôb alebo fyzických osôb.

(4) Správu pozemných komunikácií vykonávajú,

- a) ak ide o diaľnice a cesty vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - právnické osoby na tento účel zriadené ministerstvom,^{2c)}
- b) ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené,
- c) ak ide o účelové komunikácie vo vlastníctve štátu^{2b)} - právnické osoby, ktorým celkom alebo prevažne slúžia,
- d) ak ide o prejazdne úseky cez colné priestory - príslušné colné orgány po dohode s cestným správnym orgánom a správcom diaľnice alebo cesty vedúcej k hraničnému priechodu.

(5) Vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené.

(6) Súčasti diaľnic a ciest vo vlastníctve štátu sa môžu prenechať v nájme len na určitý čas, najviac na 30 rokov.

(7) Správcovia diaľnic, ciest a miestnych komunikácií vedú o týchto pozemných komunikáciách technickú evidenciu.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom ^{2a)}, ^{2b)} a ^{2c)} znejú:

„2a) Napríklad § 2 zákona Slovenskej národnej rady č.138/1991 Zb. o majetku obcí v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 306/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1993 Z. z.

2b) Napríklad § 6 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z.

2c) § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách.“.

8. § 4 vrátane nadpisu znie:

„§ 4

Diaľnice

Diaľnice sa budujú ako pozemné komunikácie smerovo rozdelené s obmedzeným pripojením a prístupom, vyhradené len pre motorové vozidlá s určenou povolenou rýchlosťou podľa osobitného predpisu,^{2d)} s mimoúrovňovými križeniami a križovatkami s ostatnými komunikáciami.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ^{2d)} znie:

„2d) Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách (pravidlá cestnej premávky) v znení neskorších predpisov.“.

9. V § 4a ods. 1 znie:

„(1) Cesty vrátane ich prejazdnych úsekov cez colné priestory a obce sú pozemné komunikácie zaradené do cestnej siete. Do cestnej siete patria aj pozemné komunikácie mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie, ktoré spájajú železničné stanice, terminály kombinovanej dopravy, letiská pre pravidelnú verejnú dopravu a verejné prístavy s diaľnicami a cestami, ak neslúžia ako účelové komunikácie prevažne na prevádzku alebo na správu týchto zariadení.“.

10. § 4a sa dopĺňa odsekmi 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Medzinárodné cestné tahy sú pozemné komunikácie zaradené do niektorej z medzinárodných cestných sústav, ktorých usporiadanie je určené medzinárodnými dohodami.

(4) Cesty pre motorové vozidlá sú pozemné komunikácie s obmedzeným pripojením a prístupom vyhradené len pre motorové vozidlá s určenou povolenou rýchlosťou podľa osobitného predpisu,^{2d)} s mimoúrovňovými, výnimočne úrovňovými kríženiami a križovatkami s ostatnými komunikáciami.“.

11. § 5 sa vypúšťa.

12. Doterajší text § 6 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekmi 2 až 7, ktoré znejú:

„(2) Vymedzené úseky diaľnic a ciest pre motorové vozidlá označené príslušnými dopravnými značkami a tabuľami možno užívať dvojstopovými motorovými vozidlami (ďalej len „motorové vozidlo“) po zaplatení úhrady za užívanie týchto pozemných komunikácií (ďalej len „úhrada“). Výška úhrady sa určí z celkovej hmotnosti motorového vozidla, ktorou sa rozumie súčet hmotností motorového vozidla a prípojného vozidla. Úhrada sa platí bez ohľadu na čas užívania a na počet vykonaných jász podla sadzobníka, ktorý je prílohou tohto zákona.

(3) Úhrada sa neplatí pri motorových vozidlách

- a) útvarov Policajného zboru,
- b) Vojenskej polície,
- c) záchranej zdravotníckej a horskej služby, pri vozidlách určených na hromadný odber krvi a pri vozidlách cestného záchranného systému,
- d) požiarnej ochrany,
- e) správcov diaľnic a ciest,
- f) Železničnej polície Slovenskej republiky,
- g) Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky,
- h) na ktoré sa ťažko zdravotne postihnutým osobám poskytujú príspevky na prevádzku motorového vozidla,^{2e)}
- ch) na poskytovanie sociálnej starostlivosti,
- i) technickej vyslobodzovacej služby privolanej na odstránenie cestnej prekážky,
- j) cudzích štátnych príslušníkov oslobodených podľa medzištátnej dohody za podmienky vzájomnosti,
- k) vykonávajúcich nadmernú a nadrozmernú prepravu na základe povolenia (§ 8 ods. 1),
- l) orgánov colnej stráže.

(4) Motorové vozidlá musia byť pri prejazde vymedzeným úsekom diaľnice a cesty pre motorové vozidlá označené nálepkou, ktorou sa preukazuje zaplatenie úhrady (ďalej len „nálepka“) podľa odseku 2.

(5) Útvary Policajného zboru sú oprávnené v rámci vykonávania dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky^{2f)} kontrolovať dodržiavanie povinnosti označenia motorového vozidla nálepkou pri použití vymedzených úsekov diaľnic alebo ciest pre motorové vozidlá.

(6) Nákup nálepiek, ich distribúciu, predaj a výmenu zabezpečuje Štátny fond cestného hospodárstva (ďalej len „cestný fond“). Finančné prostriedky získané z predaja nálepiek sú príjmom cestného fondu.^{2g)}

(7) Prevádzkovanie prevozu, kompy a sklápacieho mosta sa vykonáva za úhradu podľa osobitných predpisov.^{2h)}

Poznámky pod čiarou k odkazom ^{2e)}, ^{2f)}, ^{2g)} a ^{2h)} znejú:

„2e) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

2f) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

2g) § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 153/1993 Z. z. o Štátnom fonde cestného hospodárstva.

2h) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách.“

13. § 7 a 8 vrátane nadpisov znejú:

„§ 7

Uzávierky, obchádzky a odklony

(1) Premávka na diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách sa môže na určitý čas čiastočne alebo úplne uzatvoriť, prípadne sa môže nariadiť obchádzka alebo odklon, ak to vyžadujú nevyhnutné verejné záujmy, najmä záujmy bezpečnosti dopravy alebo záujmy stavby, údržby alebo ochrany diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie. O uzávierke, obchádzke a odklone rozhoduje cestný správny orgán po dohode s dopravným inšpektorátom.^{1b)} Užívatelia diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie nemajú nárok na náhradu prípadných vyšších nákladov, ktoré im vzniknú v dôsledku uzávierky, obchádzky alebo odklonu. Cestný správny orgán je však povinný postarať sa o to, aby uzávierka, obchádzka alebo odklon boli vždy obmedzené, ak možno na najkratší čas, a aby boli riadne technicky zabezpečené a čo najvýhodnejšie.

(2) Povolenie nie je potrebné na uzávierku a obchádzku regulovanú priamo na mieste osobami na to oprávnenými podľa osobitného predpisu.²⁾

(3) Obchádzku a s tým spojenú zvýšenú cestnú premávku na obchádzkových trasách sú obce povinné strpieť.

(4) Náklady na potrebnú úpravu obchádzkovej trasy, na jej údržbu počas obchádzky, ako aj na jej prípadné uvedenie do pôvodného stavu po skončení obchádzky uhrádza ten, kto požiadal o uzávierku alebo o obchádzku.

(5) Odklon je obchádzková trasa určená na diaľkovú tranzitnú dopravu s cieľom znížiť dopravnú intenzitu na území, kde sú miestnou uzávierkou zhoršené podmienky na priepustnosť cestnej premávky. Určenie trasy odklonu je súčasťou povolenia uzávierky a obchádzky.

(6) Na rozhodovanie o uzávierkach, obchádzkach a odklonoch sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁾

§ 8 **Zvláštne užívanie**

(1) Na užívanie diaľnic, ciest a miestnych komunikácií iným než zvyčajným spôsobom alebo na iné účely, než na ktoré sú určené (ďalej len „zvláštne užívanie“), je potrebné povolenie cestného správneho orgánu vydané po dohode s dopravným inšpektorátom.^{1b)} Cestný správny orgán môže v povolení určiť podmienky na zvláštne užívanie a pre ich nesplnenie môže udelené povolenie zrušiť. Povolenie nie je potrebné pre vozidlá ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a na presun poľnohospodárskych strojov a zariadení pri poľnohospodárskych prácach.

(2) Zvláštnym užívaním diaľnic, ciest a miestnych komunikácií nie je vlastná činnosť správcov týchto pozemných komunikácií pri ich správe.

(3) Na rozhodovanie o povoľovaní zvláštneho užívania diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní¹⁾ s týmito odchýlkami:

- a) § 1, 7, 8, 14 a § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) sa nepoužijú,
- b) odvolanie proti rozhodnutiu nemá odkladný účinok.

(4) Povolenie na zvláštne užívanie diaľnic, ciest a miestnych komunikácií nezbavuje užívateľa povinnosti úhrady podľa § 9 ods. 5 až 7.

(5) Cestný správny orgán za nadmernú a nadrozmernú prepravu vykonanú bez povolenia dodatočne vyberie rozhodnutím zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu.^{1c)}

(6) Na hraničných priechodoch pred vstupom na územie Slovenskej republiky správca príslušného úseku diaľnice alebo cesty vedúcej k hraničnému priechodu vyberá správny poplatok^{1c)} v prípade, ak je pri vozidle prekročená hmotnosť pripadajúca na jednu nápravu (ďalej len „nápravový tlak“) a vozidlo s nákladom neprekročí celkovú povolenú hmotnosť vozidla,^{1a)} šírku nad 3,0 m a výšku nad 4,0 m. Doklad o zaplatení správneho poplatku oprávňuje vykonať nadmernú a nadrozmernú prepravu na území Slovenskej republiky. V ostatných prípadoch nadmernej a nadrozmernej prepravy sa vodič musí pred vstupom na územie Slovenskej republiky preukázať povolením na zvláštne užívanie diaľnic a ciest vydaným cestným správnym orgánom.

(7) Na hraničných priechodoch pri výstupe z územia Slovenskej republiky správca príslušného úseku diaľnice alebo cesty vedúcej k hraničnému priechodu vyberá za nadmernú a nadrozmernú prepravu^{1a)} vykonanú bez povolenia zvýšený správny poplatok podľa osobitného predpisu.^{1c)} Vozidlo zahraničného dopravcu môže opustiť územie Slovenskej republiky až po zaplatení správneho poplatku.

(8) Váhy na hraničných priechodoch na meranie hmotnosti vozidla a jeho nápravových tlakov zriaďuje po dohode s colným orgánom a prevádzkuje správca diaľnice alebo cesty vedúcej k hraničnému priechodu.

(9) Ak na elektrických, telekomunikačných, vodovodných, kanalizačných a iných vedeniach (ďalej len „vedenie“) uložených v pozemných komunikáciách nastane porucha a vznikne nebezpečenstvo všeobecného ohrozenia, vlastník alebo správca tohto vedenia neodkladne vykoná opatrenia potrebné na zamedzenie rozšírenia škôd a zaistenie bezpečnej premávky na

komunikácii. Odstránenie takejto poruchy na vedeniach je zvláštnym užívaním, na ktoré sa vopred nevyžaduje povolenie cestného správneho orgánu. Vlastník alebo správca vedenia je povinný do 12 hodín od zistenia oznámiť vznik poruchy vlastníčkovi alebo správcovi pozemnej komunikácie. Cestný správny orgán na základe žiadosti predloženej vlastníkom alebo správcom vedenia dodatočne vydaným rozhodnutím určí podmienky uvedenia diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie do pôvodného stavu na náklady vlastníka alebo správcu vedenia. Správny poplatok sa za toto dodatočne vydané povolenie nevyberá.

(10) Na diaľniciach a cestách pre motorové vozidlá a v ich ochranných pásmach okrem odpočívadiel je zakázané umiestňovať reklamné zariadenia s komerčným obsahom. Na cestách a miestnych komunikáciách je zakázané umiestňovať reklamné zariadenia kolmé na os pozemnej komunikácie v cestnom telese vrátane stredných deliacich pruhov, na stĺpoch verejného osvetlenia ciest a miestnych komunikácií a v zornom uhle situovania dopravných značiek z pohľadu vodičov vozidiel. V ochranných pásmach ciest reklamné zariadenia s komerčným obsahom kolmé na os komunikácie možno umiestňovať až po predchádzajúcom kladnom prerokovaní s príslušnými dopravnými orgánmi zodpovednými za výkon štátnej správy.

(11) Športové a iné podujatia konané na cestách presahujúcich územie jedného okresu povoľuje okresný úrad, na ktorého území sa podujatie začína, a to po dohode s dopravným inšpektorátom.^{1b)}

14. V § 9 ods. 2 sa vypúšťajú slová „mestá a“.

15. V § 9 ods. 3 sa slová „národné výbory“ nahrádzajú slovom „obce“.

16. Poznámka pod čiarou k odkazu ⁴⁾ znie:

„4) § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.“

17. V § 9 sa vypúšťa odsek 8. Doterajší odsek 9 sa označuje ako odsek 8.

18. § 11 sa dopĺňa odsekmi 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Obmedzenia v ochranných pásmach podľa odseku 2 sa nevzťahujú na súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií, označníky zastávok, zastávky a čakárne hromadnej dopravy, meračské značky, signály a ich zariadenia na mapovanie, ak sú umiestnené tak, aby nezhoršovali bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a nesťažovali údržbu komunikácie.“

(5) Žiadosť o udelenie výnimky podľa odseku 2 sa podáva v štádiu prípravnej dokumentácie. Výnimky možno povoliť len v odôvodnených prípadoch, ak tým nebudú dotknuté verejné záujmy, najmä dopravné záujmy a záujmy správy dotknutej komunikácie. Povolením výnimiek nesmie dôjsť k rozšíreniu súvislej zástavby obcí obstavovaním komunikácie. Povolenie výnimky možno viazať na podmienky. Na udelenie výnimky sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁾

19. V § 12 sa slová „okresný národný výbor“ nahrádzajú slovami „orgán životného prostredia⁵⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ⁵⁾ znie:

„5) Zákon Slovenskej národnej rady č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie v znení neskorších predpisov.“

20. V § 13 druhej vete sa slová „organizácií (osôb)“ nahrádzajú slovami „právnických osôb alebo fyzických osôb“.

21. Doterajší text § 14 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekmi 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Pri riešení cestnej zelene sa rešpektuje hľadisko bezpečnosti cestnej premávky pri jeho prerokovaní s orgánmi ochrany prírody a životného prostredia.“

(3) O umiestňovaní a druhovom zložení cestnej zelene a o výrube jej drevín rozhoduje cestný správny orgán po dohode s orgánom životného prostredia.⁵⁾

22. § 15 vrátane nadpisu znie:

„§ 15

Vstup na susedné pozemky

Zamestnanci cestných správnych orgánov a správcov komunikácií môžu vstupovať na nezastavané pozemky v okolí diaľnice, cesty a miestnej komunikácie a vykonávať nevyhnutné opatrenia na účely výstavby, dozoru, postavenia zásnežíek a na iné účely súvisiace so správou diaľnic, ciest a miestnych komunikácií, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov.⁶⁾ Sú povinní dbať, aby škoda pri týchto prácach, ak jej nemožno predísť, bola čo najmenšia.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ⁶⁾ znie:

„6) Napríklad zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch, zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z. z. (úplné znenie č. 14/1994 Z. z.).“.

23. V § 18 ods. 1 sa slová „všeobecný záujem“ nahrádzajú slovami „verejný záujem“ a slová „potrebám národného hospodárstva“ sa nahrádzajú slovami „hospodárskym potrebám“.
24. V § 18 ods. 2 sa slová „ciest a miestnych komunikácií“ nahrádzajú slovami „pozemných komunikácií“ a slová „Federálneho ministerstva dopravy“ nahrádzajú slovom „ministerstva“.
25. V § 18 ods. 4 sa v prvej vete vypúšťajú slová „bez súhlasu príslušného cestného správneho orgánu“ a v druhej vete sa vypúšťajú slová „bez súhlasu“.
26. § 19 vrátane nadpisu znie:

„§ 19

Užívanie pozemných komunikácií pri stavbách

(1) Ak pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách, ktoré vyžadujú stavebné povolenie alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov,⁷⁾ sa má užívať pozemná komunikácia, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá požadovanej premávke na tejto komunikácii, musia sa na nej vykonať potrebné úpravy po dohode s jej vlastníkom alebo správcom. Ak vykonanie úprav nie je účelné alebo možné, musí sa vybudovať nová pozemná komunikácia, ktorá zodpovedá predpokladanej dopravnej záťaži. Stavbu novej komunikácie alebo úpravy jestvujúcej komunikácie je povinný zabezpečiť na vlastný náklad ten, kto túto potrebu vyvolal.

(2) Ak sa má pozemná komunikácia zrušiť v dôsledku inej investičnej výstavby, uzavretia územia alebo ak sa má na nej dlhodobo vylúčiť, prípadne obmedziť cestná premávka, je ten, kto túto potrebu vyvolal, povinný po dohode s cestným správnym orgánom, vlastníkom alebo so správcom komunikácie zabezpečiť výstavbu novej alebo úpravu jestvujúcej pozemnej komunikácie v rozsahu zodpovedajúcom dopravným potrebám.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ⁷⁾ znie:

„7) Napríklad zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona č. 104/1974 Zb., zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.“.

27. Doterajší text § 20 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na zariadenia umiestnené na diaľniciach a cestách pre motorové vozidlá na účely platenia úhrady (§ 6) a na zariadenia umiestnené na pozemných komunikáciách na účely násilného zastavenia dopravného prostriedku.⁸⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ⁸⁾ znie:

„8) § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.“.

28. V § 22 ods. 3 znie:

„(3) Účelové komunikácie sa členia na verejné a neverejné. Účelové komunikácie

v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú komunikáciu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka.“.

29. Nadpis piatej časti znie:

„PIATA ČASŤ

SANKCIE“.

30. § 22a vrátane nadpisu znie:

„§ 22a

Pokuty

Cestný správny orgán v rozsahu svojej pôsobnosti uloží pokutu do 1 000 000 Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie podľa osobitných predpisov,⁹⁾ ak

- a) bez povolenia cestného správneho orgánu alebo v rozpore s vydaným povolením
1. užíva diaľnicu, cestu alebo miestnu komunikáciu iným spôsobom než zvyčajným alebo na iné účely, než na ktoré sú určené, s výnimkou nadmerných a nadrozmerných prepráv (zvlášťne užívanie),
 2. vykoná uzávierku diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie alebo nedodrží povolený termín uzávierky a obchádzky,
 3. v ochrannom pásme diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie vykoná práce (činnosti), ktoré by mohli ohroziť pozemnú komunikáciu alebo premávku na nej,
 4. používa pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách vyžadujúcich stavebné povolenie alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov⁷⁾ pozemnú komunikáciu, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá požadovanej premávke,
 5. vykoná pripojenie komunikácie na diaľnicu, cestu alebo na miestnu komunikáciu alebo zriadi zjazd z týchto komunikácií na príľahlé nehnuteľnosti alebo zruší napojenie komunikácií a zjazdov,
 6. zamení, pozmení, premiestni, odstráni, umiestni alebo zakryje dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou pozemnej komunikácie,
- b) zničí, poškodí alebo znečistí dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou pozemnej komunikácie, alebo cestnú zeleň,
- c) znečistí alebo poškodí diaľnicu, cestu alebo miestnu komunikáciu tak, že spôsobí alebo môže spôsobiť chybu v zjazdnosti alebo v schodnosti pozemnej komunikácie,
- d) v prípade opravy porúch na podzemných vedeniach uložených v diaľnici, ceste alebo v miestnej komunikácii nesplní ohlasovaciu povinnosť alebo nesplní podmienky určené cestným správnym orgánom na vykonanie prác súvisiacich s uvedením komunikácie do pôvodného stavu,
- e) neplní opatrenia uložené orgánom štátneho odborného dozoru na zabránenie ohrozenia alebo sťaženia premávky na pozemných komunikáciách,
- f) neodstráni v termíne určenom cestným správnym orgánom pevnú prekážku na diaľnici, ceste alebo na miestnej komunikácii alebo nesplní podmienky udelenej výnimky,
- g) neplní úlohy správy a údržby diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktoré pre ňu vyplývajú z tohto zákona.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ⁹⁾ znie:

„9) § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) (úplné znenie č. 105/1995 Z. z.).

§ 2 Obchodného zákonníka.“.

31. Za § 22a sa vkladajú § 22b a 22c, ktoré znejú:

„§ 22b

(1) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, čas trvania a na rozsah spôsobenej škody.

(2) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa cestný správny orgán dozvedel o tom, že právnická osoba alebo fyzická osoba porušila svoju povinnosť, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

(3) Pokuta je splatná do 15 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(4) Pokuty sú príjmom cestného fondu alebo rozpočtu obce podľa toho, ktorý cestný správny orgán uložil pokutu. Tieto orgány aj vymáhajú nezaplatené pokuty.

**§ 22c
Priestupky**

(1) Priestupku na úseku pozemných komunikácií sa dopustí ten, kto

- a) bez povolenia cestného správneho orgánu alebo v rozpore s vydaným povolením
 1. užíva diaľnicu, cestu alebo miestnu komunikáciu iným spôsobom než zvyčajným alebo na iné účely, než na ktoré sú určené, s výnimkou nadmerných a nadrozmerných prepráv (zvláštne užívanie),
 2. vykoná uzávierku cesty alebo miestnej komunikácie alebo nedodrží povolený termín uzávierky a obchádzky,
 3. v ochrannom pásme diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie vykoná práce (činnosti), ktoré by mohli ohroziť pozemnú komunikáciu alebo premávku na nej,
 4. vykoná pripojenie komunikácie na diaľnicu, cestu alebo na miestnu komunikáciu alebo zriadi zjazd z týchto komunikácií na príslušné nehnuteľnosti alebo zruší napojenie komunikácií a zjazdov,
 5. zamení, pozmení, premiestni, odstráni, umiestni alebo zakryje dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou pozemnej komunikácie,
- b) zničí, poškodí alebo znečistí dopravnú značku alebo iné zariadenie, ktoré je súčasťou pozemnej komunikácie, alebo cestnú zeleň, ak škoda neprevyšuje 5 000 Sk,
- c) znečistí alebo poškodí diaľnicu, cestu alebo miestnu komunikáciu tak, že spôsobí alebo môže spôsobiť chybu v zjazdnosti alebo v schodnosti pozemnej komunikácie,
- d) v prípade opravy porúch na podzemných vedeniach uložených v diaľnici, ceste alebo v miestnej komunikácii nesplní ohlasovaciu povinnosť alebo nesplní podmienky určené cestným správnym orgánom na vykonanie prác súvisiacich s uvedením komunikácie do pôvodného stavu,
- e) neplní opatrenia uložené orgánom štátneho odborného dozoru na zabránenie ohrozenia alebo sťaženia premávky na pozemných komunikáciách,
- f) neodstráni v termíne určenom cestným správnym orgánom pevnú prekážku na diaľnici, ceste alebo na miestnej komunikácii alebo nesplní podmienky udelenej výnimky,
- g) ako vodič použije vymedzené úseky diaľnic a ciest pre motorové vozidlá bez označenia motorového vozidla platnou nálepkou.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až f) možno uložiť pokutu do 10 000 Sk.

(3) Za priestupok podľa odseku 1 písm. g) možno uložiť vodičovi pokutu vo výške dvojnásobku úhrady uvedenej v sadzobníku, ktorý je prílohou tohto zákona.

(4) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje osobitný predpis.¹⁰⁾
Poznámka pod čiarou k odkazu ¹⁰⁾ znie:

„10) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.“.

32. V § 24 sa slová „Federálne ministerstvo dopravy“ nahrádzajú slovom „ministerstvo“.

33. V § 24 písm. d) sa za slová „prejazdny úsek“ vkladajú slová „diaľnice a“.

34. V § 24 písm. f) sa slová „určia súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií“ nahrádzajú slovami „ustanovia podrobnosti o súčastiach pozemných komunikácií“.

35. § 24 sa dopĺňa písmenami l) až n), ktoré znejú:

„l) určia úseky diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, ktorých užívanie podlieha úhrade, a vzor nálepky, rozmery nálepky a spôsob jej umiestnenia na motorovom vozidle,

m) určia technické požiadavky na evidenciu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií,

n) určia podrobnosti na umiestňovanie reklamných, propagačných a informačných zariadení na diaľniciach a cestách.“.

36. Za § 25 sa vkladá § 25a, ktorý znie:

„§ 25a

Zrušuje sa § 23 ods. 1 písm. b) a ch) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.“.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá sa dopĺňa takto:

§ 8 sa dopĺňa odsekmi 4 až 7, ktoré znejú:

„(4) Ak ide o diaľničný stavebný pozemok, ktorého vlastníctvo je predmetom dedičského konania, sú účastníkmi vyvlastňovacieho konania účastník dedičského konania a Slovenský pozemkový fond, a to až do právoplatnosti dedičského rozhodnutia.

(5) Ak ide o diaľničný stavebný pozemok, ktorého vlastníctvo je predmetom súdneho konania, sú účastníkmi vyvlastňovacieho konania účastníci súdneho konania a Slovenský pozemkový fond, a to až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

(6) Ak ide o diaľničný stavebný pozemok, ktorý nie je vo vlastníctve štátu a nebol vydaný oprávnenej osobe podľa osobitných predpisov,²⁰⁾ sú účastníkmi vyvlastňovacieho konania povinná osoba a Slovenský pozemkový fond.

(7) Náhrada za vyvlastnený diaľničný stavebný pozemok podľa odsekov 5 a 6 sa poskytne pridelením náhradného pozemku alebo stavby. Ak to nie je možné, náhrada sa poskytne v peniazoch. Náhradu, ktorú nemožno poskytnúť preto, lebo do vykonateľnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia nebolo právoplatne skončené dedičské konanie alebo súdne konanie alebo nebola určená oprávnená osoba, odovzdá sa Slovenskému pozemkovému fondu, ktorý s ňou nakladá ako s náhradou za vyvlastnenie pozemku, s ktorým nakladá.¹⁷⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu ²⁰⁾ znie:

„20) § 4 zákona č. 229/1991 Zb.“.

Čl. III

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásil úplné znenie zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 27/1984 Zb. a týmto zákonom.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 1996.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

Príloha
zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z. z.

SADZOBNÍK ÚHRAD za užívanie vymedzených úsekov diaľnic a ciest pre motorové vozidlá

Výška úhrady za kalendárny rok pre dvojstopové motorové vozidlá

- a) osobné s obsahom valcov do 1 600 cm³ vrátane je 200 Sk,
- b) osobné s obsahom valcov nad 1 600 cm³ je 400 Sk,
- c) nákladné a autobusy s celkovou hmotnosťou do 3,5 tony vrátane je 1 000 Sk,
- d) nákladné a autobusy s celkovou hmotnosťou nad 3,5 tony do 20 ton vrátane je 1 500 Sk,
- e) nákladné a autobusy s celkovou hmotnosťou nad 20 ton je 2 000 Sk.

